

ستایش: یاد تو

۱- برای هریک از واژه‌های زیر، دو مترادف بنویسید.

الف) توفیق: (ب) عنایت:
ج) ناموده: (د) کارگشا:

۲- معنا و مفهوم هریک از واژگان مشخص شده را در ابیات زیر بنویسید.

الف) ای نام تو بهترین سرآغاز / بی نام تو، نامه کی کنم باز؟

ب) ای یاد تو مونس روانم / جز نام تو، نیست بر زبانم

ج) ای هست کن اساس هستی / کوته ز درت، درازدستی

د) از ظلمت خود، رهایی‌ام ده / با نور خود آشنایی‌ام ده

۳- در کدام یک از عبارات زیر، نادرستی املائی دیده می‌شود؟ آن‌ها را اصلاح کنید.

○ الف) ای یاد تو، مونس روانم / جز نام تو، نیست بر زبانم

○ ب) ای هست کن اثاث هستی / کوته ز درت، درازدستی

○ ج) هم غصه ناموده، دانی / هم نامه نانوشته، خوانی

○ د) بینایی ده تا، در چاه نیافتیم.

○ ه) از ظلمت خود، رهایی‌ام ده / با نور خود، آشنایی‌ام ده

○ (و) دست گیر که دستاویز نداریم.

تاریخ ادبیات

۴- عبارت زیر را در مورد «حکیم ابومحمد یوسف نظامی» کامل کنید.

شاعر نامدار ایرانی معروف به نظامی در شهر _____ «از شهرهای امروزی _____» به دنیا آمد. در جوانی به تحصیل ادب، قصص و تاریخ همت می‌گماشت. در منظومه‌های او به اوج رسید. آثار نظامی عبارت‌اند از: مخزن الاسرار، _____، هفت‌پیکر، _____.

۵- در مورد «خواجه عبدالله انصاری» به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

الف) معروف به چیست؟
 ب) شاعر قرن چندم است؟
 ج) به چه زبان‌هایی شعر می‌سرود؟
 د) تفسیر قرآنش، اساس چه کاری قرار گرفته است؟
 ه) چگونه نثری دارد؟
 و) دو مورد از آثار او را نام ببرید.

دانش ادبی

۶- در هریک از موارد زیر، آرایه (های) ذکر شده را بیابید.

الف) ای کارگشای هرچه هستند / نام تو کلید هرچه بستند (تشبیه)

ب) ای هست کن اساس هستی / کوتاه ز درت درازدستی (کنایه)

ج) از ظلمت خود، رهایی‌ام ده / با نور خود، آشنایی‌ام ده (تضاد)

د) الهی، دلی ده که در کار تو جان بازیم. (کنایه)

ه) دست گیر که دست‌آویز نداریم. (کنایه)

و) کفر زلفش ره دین می‌زد و آن سنگین دل / در پیش مشعلی از چهره برافروخته بود (تشبیه، کنایه)

ز) یوسف به بندگیت کمر بسته بر میان / بودش یقین که ملک ملاحمت (زیبایی) از آن توست (کنایه، تشبیه، اغراق)

معنی و مفهوم

- ۷- در هر یک از موارد زیر، با انتخاب مناسب، معنای عبارت را کامل کنید.
- الف) الهی، دلی ده که در کار تو جان بازم؛ جانی ده که کار آن جهان سازیم.
 «خدایا، به ما شهادت بده تا (روح معنوی پیدا کنیم / خود را در راه تو فدا کنیم) و جانی بده تا کارهایی را انجام بدهیم که (آخرت / دوران پیری) ما را بسازد.»
- ب) دانایی ده که از راه نیفتیم، بینایی ده تا در چاه نیفتیم.
 «پروردگارا، علم و آگاهی به ماه بده تا (از راه رسیدن به تو منحرف نشویم / در راه رسیدن به تو خسته نشویم) و (بصیرت / نور چشم) بده تا (در عمق گناه فرو نرویم / گمراه نشویم).»
- ج) دست گیر که دست‌آویز نداریم، توفیق ده، تا در دین استوار شویم.
 «کمک کن زیرا به جز تو (سرمایه‌ای / کمک و یاری‌رسانی) نداریم، موافقت و همراهی کن تا در دین (متعصب / محکم و پابرجا) شویم.»

- ۸- در عبارت زیر، مصداق واژه‌های تعیین شده، چه کسانی هستند؟
- «از ظلمت خود ره‌ای‌ام ده با نور خود آشنایی ام ده»

- ۹- برای هریک از صفات خداوند که در زیر آمده است، بیتی مناسب از شعر «یاد تو» بنویسید.
- الف) «خالق»:
 ب) «سکینه القلوب»:
 ج) «علّم التیوب»:

- ۱۰- هریک از ابیات زیر، با چندمین بیت از شعر «یاد تو» قرابت (نزدیکی) مفهومی دارد؟

☐	الف) تو آن نوری که شمع رهروانی	☐	حقیقت روشنی هر روانی
☐	ب) زمین و آسمان از اوست پیدا	☐	نمود جسم و جان از اوست پیدا
☐	ج) راز پوشیده گرچه هست بسی	☐	بر تو پوشیده نیست راز کسی